

SISUKORD

Hariduse Edendamise SA.....	2
MTÜ TYPA.....	3
Tartu Linnamuuseum	4
Tartu Ülikool.....	9
Eesti Rahva Muuseum	18
Eesti Spordi- ja Olümpiamuuseum	28
Just Tantsukool.....	30
Tartu Elektriteater	32
Tartu O. Lutsu nimeline linnaraamatukogu.....	35
Dronootika Erahuvikool.....	38
Tartu Tantsuakadeemia (Shate Tantsukool)	39
Soome Instituut	44
Mancave OÜ	45
Kõrgem Kunstikool Pallas	46

Hariduse Edendamise SA

Programmi nimetus	Kontakt tundide maht (ak tundides)	Vajalikud ruumid, vahendid ja transport	Programmi kirjeldus	Programmi seos gümnaasiumi riikliku õppekavaga (saavutatavad pädevused ja õpitulemused)	Programm sobib/on kohandatav hariduslike erivajadustega õpilastele
Robotid ja suhtlus	3	HuvITERA robotikaklass (Tähe 4). Töötuba võimalik läbi viia ka tellija juures. Tööks vajalikud vahendid (robotid) on meie poolt.	Kuidas robotid suhtlevad ja kuidas neid mõista? Töötoas paneme omavahel suhtlema robotid kasutades neile omaseid suhtlusviise ja tehnoloogiaid. Õpime tundma vestluse ja suhtluse põhitõdesid, suhtluspartneri mõistmist, partneriga arvestamist, vestluse arendamise loogikaid ning grupis ja meeskonnas ühise eesmärgi nimel tegutsemist. Proovime ennast väljendada läbi roboti.	Suhtluspädevus - vestluspartneri mõistmine, partneriga arvestamine, sobiva käitumisviisi valimine, eneseväljendamine. Tehnoloogiapädevus - õpilane mõistab erinevaid tehnoloogiaid ja nende kasutusviise. Oskab analüüsida saadud infot ja selle põhjal teha edasisi käike. Kultuuri- ja väärtuspädevus - arendame keeleoskust kui inimese (ka robotite ja arvutitega suheldes) identideedi olulist osa. Õpitulemused: õpetaja, kaaslaste (k.a roboti) kuulamine ja juhendi järgi toimimine, kuuldu ning nähtu kommenteerimine, dialoogi jälgimine, koostöö ja oskus grupis koos töötada.	Sobib

MTÜ TYPA

Programmi nimetus	Kontaktundide maht (ak tundides)	Vajalikud ruumid, vahendid ja transport	Programmi kirjeldus	Programmi seos gümnaasiumi riikliku õppekavaga (saavutatavad pädevused ja õpitulemused)	Programm sobib/on kohandatav hariduslike erivajadustega õpilastele
Kuidas uudised inimesteni jõuavad?	2	Muuseumitund toimub TYPA keskuse ruumides (Kastani 48f), kasutades ekspositsioonisaalis välja pandud museaale, kultuuriväärtuslike esemeid ning õppevahendeid (nt trükipresse, trükütüpe, linoollõikeid, paberiraame jms)	Tunni käigus tutvume ajalehtede ajalooga ning sellega, kuidas ajalehti ajalooliselt trükiti. Saame teada, milliseid masinaid kasutati ning milliseid ameteid trükikojas peeti. Arutleme üheskoos ajalehtede tähtsuse üle minevikus, olevikus ja tulevikus. Tunni praktilises pooles on õpilastel võimalik koostada ja kujundada ise ajalehe esikülge ning trükkida endale sellest ajaloolisel korrektuurpressil üks koopia.	<p>Õppeained: eesti keel, ajalugu, kirjandus, kunstiopetus, meedia</p> <p>Saavutatavad üldpädevused:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● kultuuri- ja väärtuspädevus – õpilane tajub ja väärtustab seotust looduse ja kultuuripärandiga; ● sotsiaalne ja kodanikupädevus – õpilane toimib vastutustundliku kodanikuna, oskab teha koostööd teiste inimestega erinevates situatsioonides; ● õpipädevus – õpilane omandab praktilisi oskusi ja seostab uusi teadmisi varem õpituga. <p>Saavutatavad õpitulemused:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Teadvustab trükikunsti tähtsust ajaloos. ● Teab, kuidas ajalehti trükiti. ● Saab aru kõrgtrüki põhimõttest. ● Suudab arutleda ajalehtede, infoedastuse ning trükikunstiga seonduvatel teemadel 	Programm on kohandatav hariduslike erivajadustega õpilastele.

Tartu Linnamuuseum

Programmi nimetus	Kontakt tundide maht (ak tundides)	Vajalikud ruumid, vahendid ja transport	Programmi kirjeldus	Programmi seos gümnaasiumi riikliku õppekavaga (saavutatavad pädevused ja õpitulemused)	Programm sobib/on kohandatav hariduslike erivajadustega õpilastele
Küüditamine	2 (90 min)	KGB kongide muuseum Püsinäitus, tehnilised vahendid	Muuseumitund annab õpilastele teadmisi Eestis aastatel 1941 ja 1949 toime pandud suürküüditamistest. Tunni alguses saavad õpilased osa slaidiprogrammist, mis tutvustab küüditamise olemust, Eestis toimunud inimsusvastaste massioperatsioonide organisatoorseid detaile, sihtrühmasid ning läbiviimise eripärasid. Programmi jooksul kaastakse õpilasi oma arusaamasid tutvustama ning seisukohti võtma. Peale slaidiprogrammi toimub ekskursioon, mis	Muuseumitunnis osalenud õpilane tunneb küüditamise mõistet, eesmärki ja mõju. Teab, miks ja kuidas toimus küüditamine Eestis, nimekirjade koostamisest kuni selle kaugemate ühiskondlike ja majanduslike mõjudeni. Tund arendab diskuteerimise oskusi.	Kui õpetaja on eelnevalt informeerinud õpilaste erivajadustest, on võimalik lihtsustada keeleliselt, valida aeglasema tempo, kohandada sisu õpilaste vajadustest lähtuvalt.

			tutvustab muuseumi püsiekspositsiooni.		
Tartu Teises maailmasõjas	2 (90 min)	KGB kongide muuseum Püsinäitus, tehnilised vahendid	Muuseumitund tutvustab õpilastele meie kodulinna saatust Teises maailmasõjas. Tunni alguses toimuv lühike ekskursioon tutvustab muuseumi ekspositsiooni. Seejärel saab õpilane rohkele pildimaterjalile, sõjaaegsele perioodikale ja kaasaegsete mälestustele toetudes teadmisi 1941.–1944. aasta sõjasündmustest Tartus. Slaidiprogramm demonstreerib lahingute ja sõjakuritegude tagajärgi ning seda, milline oli Tartu sõja ajal ja milline näeb välja praegu.	Muuseumitunnis osalenud õpilane tunneb Tartu ajalugu Teise maailmasõja ajal. Teab, milline oli eluolu sõja ajal ja kuidas sõda inimesi mõjutas, ning oskab luua seoseid toonase ja tänapäevase Tartu vahel. Tunneb sõjakuriteo mõistet.	Kui õpetaja on eelnevalt informeerinud õpilaste erivajadustest, on võimalik lihtsustada keeleliselt, valida aeglasema tempo, kohandada sisu õpilaste vajadustest lähtuvalt.
Propaganda	2 (90 min)	KGB kongide muuseum Püsinäitus, tehnilised vahendid	Muuseumitund annab õpilastele teadmisi propaganda definitsiooni ja kujunemise ajaloo kohta ning esitab silmatorkavamaid näiteid.	Muuseumitunnis osalenud õpilane tunneb propaganda ja stereotüüpide mõistet, oskab kirjeldada nende loomise eesmärke ja mõju. Teab, millist tüüpi propagandat on Eestis tehtud. Oskab luua seoseid mineviku	Kui õpetaja on eelnevalt informeerinud õpilaste erivajadustest, on võimalik lihtsustada keeleliselt, valida aeglasema tempo,

			<p>Tunni alguses toimuv lühike ekskursioon tutvustab muuseumi ekspositsiooni. Seejärel kaasame õpilased seminarivormis arutellu, et propaganda näitel demonstreerida, kuidas aja möödumisest hoolimata ei muutu mõned asjad poliitikas ja sõjapidamises peaaegu üldse – vaid vahendid ja eesmärgid on veidi teised. Tunnis vaatleme ja analüüsime koos õpilastega propagandaplakateid, otsime levinuimaid sümboleid, rahvuslike stereotüüpide kasutamist jpm.</p>	<p>ja tänapäeva vahel. Tund arendab diskuteerimise ning eneseväljenduse oskusi.</p>	<p>kohandada sisu õpilaste vajadustest lähtuvalt.</p>
<p>Pilk filmi maailma</p>	<p>1,5 (65–70 min)</p>	<p>Oskar Lutsu majamuuseum Museaalid, fotod jt õppevahendid</p>	<p>Tunni eesmärgiks on tutvuda Eesti filmi ajalooga ja Oskari noorema venna Theodor Lutsu elu ning loominguga. Samuti on tunni fookuses Lutsu teoste ainetel loodud filmid ja nende loojad ning filmireseptiooni aspektid.</p>	<p>Õpilane teab eesti kultuuriloojaid, seostab neid ajajärgu ja kultuurikontekstiga, analüüsib ja tõlgendab põhjendatult. Kultuuri-ja väärtuspädevusi toetav tund sobib ka valikkursuse „Kirjandus ja film” raames.</p>	<p>Kui õpetaja on eelnevalt informeerinud õpilaste erivajadustest, on võimalik lihtsustada keeleliselt, valida aeglasema tempo, kohandada sisu õpilaste vajadustest lähtuvalt.</p>

<p>Rahude linn Tartu</p>	<p>1,5 (65-70 min)</p>	<p>Tartu linnamuuseum Museaalid Tartu Rahu toas, VR prillid, tehnilised vahendid</p>	<p>Tunni eesmärgiks on vahendada teadmisi Tartu rahuläbirääkimiste kohta. 2. veebruaril allkirjastati rahuleping Eesti ja Nõukogude Venemaa vahel ning 14. oktoobril allkirjastati rahuleping Soome ja Nõukogude Venemaa vahel. Tunni käigus tutvuvad õpilased Tartu linnamuuseumi ekspositsiooni abil nende rahulepingute tagamaadega ning saavad osaleda ise Tartu rahuläbirääkimistel virtuaalreaalsuse prillide abil. Tunni lõpus saavad õpilased arutada diplomaatiaga seotud teemade üle.</p>	<p>Õpilane väärtustab vabadust, inimväärikust, isamaalisust ja mõistab inimühiskonna ajaloos toimunud ja tänapäeval toimuvate ühiskondlike muutuste protsesse ning olulisemate sündmuste põhjuseid ja tagajärgi.</p>	<p>Kui õpetaja on eelnevalt informeerinud õpilaste erivajadustest, on võimalik lihtsustada keeleliselt, valida aeglasema tempo, kohandada sisu õpilaste vajadustest lähtuvalt.</p>
<p>Jutretk 19. sajandi Tartusse</p>	<p>1,5 (65-70 min)</p>	<p>19. sajandi linnakodaniku muuseum Tartu linnaruum ja 19.saj. linnakodaniku muuseum</p>	<p>Jutretkel külastame Tartu kesklinna erinevaid paiku, mis annavad põnevaid vihjeid elust vanast ehk 19. sajandi Tartust. Võrdleme seda, mida näeme tänapäeval, rõhutame hoonete ja teekonnaga</p>	<p>Õpilane mõistab inimühiskonna ajaloos toimunud ja tänapäeval toimuvate ühiskondlike muutuste protsesse ning olulisemate sündmuste põhjuseid ja tagajärgi. Õpilane loob seoseid Euroopa ja Eesti ajaloo sündmuste vahel, arendab oskust ajaloo sündmusi siduda</p>	<p>Kui õpetaja on eelnevalt informeerinud õpilaste erivajadustest, on võimalik lihtsustada keeleliselt, valida aeglasema tempo, kohandada sisu õpilaste vajadustest lähtuvalt.</p>

			<p>seotud isikute tähtsust eesti kultuuriloos ning seostame kooliprogrammis õpituga. Pöörame tähelepanu ka sellele, kuidas võivad lugusid jutustada isegi need hooned, mida enam olemas ei ole.</p>	<p>igapäevaste teadmistega ning väärtustab linnaruumi õppekeskkonnana.</p>	
<p>Tartu tuhande töusmised</p>	<p>1,5 (65-70 min)</p>	<p>Tartu linnamuuseum Tartu linnaruum, linnaretk</p>	<p>Vaatame muuseumiõpetaja juhatusel üle, mis märke on Tartu linnaruumis näha minevikus Tartut tabanud kataklüsmidest ning selgitame, kuidas Tartu pärast raskeid aegu taas fooniksina korduvalt tuhande töusnud on. Vastuse saavad teiste seas küsimused, kust ja kuidas sai alguse 1775. aasta suur tulekahju, miks on Tartu vanalinn just selline nagu ta on ning milliseid II maailmasõja märke on Tartu tänapäevalgi selgelt näha? Õpilastel tuleb tunni jooksul vastata erinevatele Tartu minevikku puudutavatele</p>	<p>Õpilane mõistab inimühiskonna ajaloos toimunud ja tänapäeval toimuvate ühiskondlike muutuste protsesse ning olulisemate sündmuste põhjuseid ja tagajärgi. Õpilane loob seoseid Euroopa ja Eesti ajaloo sündmuste vahel, arendab oskust ajaloosündmusi siduda igapäevaste teadmistega ning väärtustab linnaruumi õppekeskkonnana.</p>	<p>Kui õpetaja on eelnevalt informeerinud õpilaste erivajadustest, on võimalik lihtsustada keeleliselt, valida aeglasema tempo, kohandada sisu õpilaste vajadustest lähtuvalt.</p>

			küsimustele ning arutleda, milline oleks Tartu linnaruum, kui mõni sõda või tulekahju oleks olemata olnud.		
Perno Postimehest e- ajaleheni	1,5 (65-70 min)	Laulupeomuuseum Püsinäitus, meisterdamistarbendid	Tund annab ülevaate meie suurima päevalehe „Postimees“ pikast teekonnast kuni e-ajaleheni. Vaatame koos tagasi Johann Voldemar Jannseni ehk Postipapa esimesele ajalehele „Perno Postimees“. K. A. Hermann ja J. Tõnissoni tegemistele ajalehe „Postimees“ juures. Uurime nõukogude aja „Edasi“ sisu ja kiikame ka tänapäeva. Õpilased panevad grupitööna kokku „oma Postimehe“ ja esitlevad „oma“ lehte .	Õpilane mõistab inimühiskonna ajaloos toimunud ja tänapäeval toimuvate ühiskondlike muutuste protsesse ja ajas muutunud uudiste edastamise olulisemalt kiiremaid viise ja võimalusi. Kasutab loovat mõtlemist.	Kui õpetaja on eelnevalt informeerinud õpilaste erivajadustest, on võimalik lihtsustada keeleliselt, valida aeglasema tempo, kohandada sisu õpilaste vajadustest lähtuvalt.

Tartu Ülikool

Programmi nimetus	Kontakt-tundide maht (akadeemilistes tundides)	Vajalikud ruumid, vahendid ja transport	Programmi kirjeldus	Programmi seos õppekavaga (saavutatavad pädevused ja õpitulemused)	Programm sobib/on kohandatav hariduslike erivajadustega õpilastele
--------------------------	---	--	----------------------------	---	---

Vanakreeka mütoloogia ja kirjandus	2	Ruumid: Tartu Ülikooli kunstmuuseum ülikooli peahoones (ülikooli 18). Vahendid: töölehed, pliiatsid, kirjutusalused.	Uuritakse Vana-Kreeka kunstimuuseumi kujutatud antiikmütide ja tragöödiate tegelaskujusid (jumalad, kangelased). Arutletakse, kuidas peegelduvad müütides iidsete kreeklaste tõsielu ja kombed. Rühmatööna saavad õpilased koostada vastava müüditegelase (jumala) tutvustuse ja seda esitleda. Tunnis kasutatakse kirjanduse mõisteid nagu müüt, eepos, valm, komöödia ja tragöödia. Vesteldakse rahvusliku identiteedi teemal ning arutletakse, kuidas Vana-Kreeka kultuur on mõju avaldanud hilisemale Euroopa kultuurile. Täidetakse töölehte.	Seotud õppeained: eesti keel ja kirjandus, draamaõpetus, kunstiõpetus, ajalugu. Arendatavad üldpädevused: kultuuri- ja väärtuspädevus, enesemääratluspädevus, suhtluspädevus, õpipädevus. Programmi läbinud õpilane: <ul style="list-style-type: none"> - teab religiooni ja mütoloogia osa antiikaja inimese maailmapildis; - oskab näha antiikkirjanduse ning mõttemaailma mõju hilisemale Euroopa kultuurile; - oskab mõningaid kunstiteoseid seostada antiikmütidega; - mõistab maailma kultuurilist mitmekesisust nii ajaloo kui tänapäeval; - oskab hinnata ja väärtustada kultuuriväärtusi. 	Jah. Palume erivajadusest registreerumisel teavitada. Koostöös kooli ja õpetajaga täpsustame programmi sobivust või kohandamist vastavalt erivajadusele.
Vanakreeka Kultuur	1,5	Ruumid: Tartu Ülikooli kunstmuuseum ülikooli peahoones (ülikooli 18). Vahendid: töölehed, pliiatsid, kirjutusalused.	Uuritakse saalides antiiksete skulptuuride jäljendeid, mille põhjal saab kronoloogilise ülevaate Vanakreeka kultuuri arengust mükeene ajast hellenismini. Pöörame rohkem tähelepanu tähtsatele kunstnikele ja nende autoritele, fookuses on inimese kujutamine ja arhitektuuriga seotud kunstiteosed. Tuuakse näiteid antiikkultuuri mõjust hilisemale Euroopa kultuurile. Tehakse rühmatööd ja täidetakse töölehte.	Seotud õppeained: kunstikultuuri ajalugu, ajalugu, eesti keel ja kirjandus. Arendatavad üldpädevused: kultuuri- ja väärtuspädevus, enesemääratluspädevus, suhtluspädevus, õpipädevus. Programmi läbinud õpilane: <ul style="list-style-type: none"> - vaatlleb ja analüüsib kunstiteoseid; - seostab kunstiteoseid vanakreeka kultuuriga ning väärtustab kunsti kui ajaloo allikat; - märkab tänapäeva kultuuriruumis seoseid vanakreeka kultuuriga; 	Jah. Palume erivajadusest registreerumisel teavitada. Koostöös kooli ja õpetajaga täpsustame programmi sobivust või kohandamist vastavalt erivajadusele.

				<ul style="list-style-type: none"> - teab mis tähendab reljeef, vabafiguur, portreebüst skulptuurigrupp, egiptuse poos; - väärtustab kultuurilist mitmekesisust. 	
<p>Heaks eluks vajalikud asjad.</p> <p>Vanaaja kultuuridest ja eluolust. Võimalik tellida kuni 27.05.2023</p>	2	<p>Ruumid: Tartu Ülikooli kunstimuuseum ülikooli peahoones (ülikooli 18).</p> <p>Vahendid: töölehed, pliiatsid, näidis- ja meisterdamisvahendid</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Näituse „Iidamast-aadamast. Heaks eluks vajalikud asjad” sissejuhatus. 2. töö rühmades- erinevate ülesannete lahendamine, esemete vaatus ja info otsimine. 3. näituse ringkäigul tutvustavad õpilased oma uurimistööd. Tähelepanu on vanaaja kultuuride saavutustel, rahvuslikul eripäral. Arutleme iidsete leiutiste olulisuse üle inimkonna arengus. Otsime muutusi ajas ja seoseid tänapäeva elukogemusega. 4. erinevate tegevuste kaudu saavad õpilased vahetu kokkupuute ajaloo: kirjutada kiilkirja, hieroglüüfkirja ja sparta salakirja, vajutada mündi jäljendit, uurida „antiikmündete”, nuputada püramiidi pinnalaotust jm. 	<p>Seotud õppeained: programm lõimib ühiskonna-, ajaloo-, geograafia- ja kunstiaineid.</p> <p>Arendatavad üldpädevused: suhtluspädevus (arutlemine, vastamine, koostöö kaaslasega); kultuuri- ja väärtuspädevus (väärtustab omakultuuri ja kultuurilist mitmekesisust); enesemääratluspädevus (võrdleb oma elu minevikuga); õpipädevus (õpib vaatlema ja uurima esemeid).</p> <p>Programmi läbinud õpilane</p> <ul style="list-style-type: none"> - Teab tähtsamaid vanaaja kultuure ning nende eripära; - vaatleb ja analüüsib esemeid kui ajaloo allikaid; - väärtustab kultuurilist mitmekesisust; - võrdleb mineviku ja nüüdisaja kultuurisaavutusi; 	<p>Jah.</p> <p>Palume erivajadusest registreerumisel teavitada. Koostöös kooli ja õpetajaga täpsustame programmi sobivust või kohendamist vastavalt erivajadusele.</p>

				<p>- rakendab praktilise ülesande kaudu oma teadmisi ja eneseväljendusoskust;</p> <p>- kinnistab teadmisi ning mõistab kaugeid aegu ja neil elanud inimeste saavutusi</p>	
Kirik ja keskaja inimene	2	<p>Ruumid: Tartu Ülikooli muuseum, toomkirik</p> <p>Vahendid: toomkiriku arhitektuurne pärand, maketid, joonised, skeemid töölehena (paberil või nutivahendis), töölehed keskaegse kiriku kui hoone ning kui institutsiooni kohta.</p>	<p>Programmis saab Eesti suurimas keskaegses kirikus vahetult viibides tutvuda gooti arhitektuuri põhimõistetega ja arutleda kiriku funktsioonide ja tähtsuse üle keskajal. Oluline osa on seoste loomine Euroopa kultuuripärandiga, traditsioonide ja kommetega ning kiriku mõjude väljatoomisel erinevates eluvaldkondades nii ajaloolises perspektiivis kui ka tänapäeval. Õpilased saavad avastada keskaegset arhitektuuri nii virtuaalselt kui ka realselt ning tutvuda keskaja kirikule ise-loomulike tähtsamate kunsti-teostega Rühmatöös täidetakse töölehte (kas paberil või nutiseadmes), õpitakse tundma keskaegse hoone arhitektuuri ning arutletakse kiriku rolli üle keskajal.</p>	<p>Seotud õppeained: ajalugu, kunstiajalugu.</p> <p>Arendatavad üldpädevused: kultuuri- ja väärtuspädevus, suhtluspädevus, õpipädevus, enese-määratluspädevus.</p> <p>Programmi läbinud õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> - teab keskaja kiriku arhitektuuri ja kirikueluga seotud põhimõisteid (katoliiklus, piiskop, toomkirik, toomkapiitel, kooriosa, pikihoone, võidukaar, piilar, reliikvia jne); - mõistab keskaegse kiriku osa inimeste elus nii maailmapildi kujundajana omas ajas kui ka hilisemal ajal kultuuripärandi säilitajana; 	<p>Jah. Palume erivajadusest registreerumisel teavitada. Koostöös kooli ja õpetajaga täpsustame programmi sobivust või kohandamist vastavalt erivajadusele.</p>

				- oskab luua seoseid Tartu, Eesti ja Euroopa ajalooga ning teiste ainetega	
Tartu Ülikool Eesti kultuuriloos	2	<p>Ruumid: Tartu Ülikooli muuseum (Lossi 25), toomkirikus näitus „Minu elu ülikool“</p> <p>Vahendid: näituse eksponaadid, töölehed, kaardid TÜ teadlastega, ristsõna, TÜ teadlaste/teadussaavutustega seotud esemed.</p>	<p>Programmis vaadeldakse Eesti kultuurilugu 17.-21. sajanditel seostatult Tartu Ülikooliga – õpitakse tundma olulisemaid perioode Tartu Ülikooli ja Eesti ajaloos, looma seoseid tänapäevaga, nägema ülikooli ühiskondlikku ja kultuurilist mõju ning (kõrg)hariduse tähtsust Eesti ajaloos.</p> <p>Programmis saab tutvuda näitusega „Minu elu ülikool“ ning väiksemates rühmades uurida süvitsi erinevaid perioode. Kogutud infot tutvustakse hiljem teistele rühmadele ja arutletakse nii ülikooli kui ajastus oluliste nähtuste ja saavutuste tähenduse üle. Saab tutvuda mõnede märkimisväärsemate ülikooliga seotud teadlaste teadussaavutustega ning lõpuks täita ristsõna.</p>	<p>Seotud õppeained: kirjandus, ajalugu, kunstiajalugu, teaduslugu</p> <p>Arendatavad üldpädevused:</p> <p>sotsiaalne pädevus, kultuuri ja väärtuspädevus, suhtluspädevus, õpipädevus, enesemääraluspädevus</p> <p>Programmi läbinud õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kirjeldab lühidalt Tartu Ülikooli ajaloo erinevaid perioode ja seostab neid Eesti ajaloo-perioodidega; - nimetab Tartu Ülikooli ajalooga seotud tähtsamaid isikuid ja avastusi ning oskab selgitada nende tähtsust; - kirjeldab Tartu Ülikooli rolli Eesti kultuuriloos; - on arendanud eneseväljendus- oskust ja koostööoskusi. 	<p>Jah.</p> <p>Palume erivajadusest registreerumisel teavitada. Koostöös kooli ja õpetajaga täpsustame programmi sobivust või kohandamist vastavalt erivajadusele.</p>
Eesti ideed ja ideaalid – Eesti ühiskondliku mõtte kujunemisest 20. sajandil läbi rahvusülikooli loo	2	<p>Ruumid: Tartu Ülikooli muuseumi peamaja, Valge saal ja näitus „Ideaalide Eesti“</p> <p>Vahendid: kaardid ajalooliste sündmustega, ajaraja märgised,</p>	<p>Kultuuri- ja mõtteloo programm võtab kokku 20. sajandi Eesti ühiskonna arengud läbi rahvusülikooli loomise, kujundamise ja püsimise loo. Programmi käigus kinnistatakse Eesti lähiajaloo põhiperioode ja</p>	<p>Seotud õppeained: ajalugu, ühiskonnaõpetus, valikainetest karjääriõpetus. Tugev on seos läbivate teemadega „kultuuriline</p>	<p>Jah.</p> <p>Palume erivajadusest registreerumisel teavitada. Koostöös kooli ja õpetajaga</p>

		töölehed, väärtuskaardid	<p>murdelisi sündmusi ning arutletakse väärtuste, ideede ja ideaalide üle elamuslikus keskkonnas.</p> <p>Programm viiakse läbi kolmes osas: esmalt tehakse sissejuhatuseks ajas orienteerumise ülesanne. Seejärel uurivad õpilased rühmades süvitsi erinevaid perioode ning arutlevad väärtuste ja nähtuste üle, mis erinevatel 20. sajandite kümnenditel on Eesti ühiskonnas ja ajaloo domineerinud, püsima jäänud või tõrjutud olnud.</p>	<p>identiteet“ ning „väärtused ja kõlblus“</p> <p>Arendatavad üldpädevused:</p> <p>sotsiaalne pädevus, kultuuri ja väärtuspädevus, suhtluspädevus, õpipädevus, enesemääratluspädevus</p> <p>Programmi läbinud õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> - orienteerub 20. sajandi Eesti ajaloo ja Tartu ülikooli arenguetappides ning oskab neid omavahel seostada; - on kursis põhiväärtuste ja inimõiguste alusväärtustega ning oskab neid lahti mõtestada; - mõistab ajalooliste valikute keerukust ja mitmepalgelisust ning oskab nähtusi ja sündmusi selgitada erinevatest vaatepunktidest ning empaatiliselt. 	täpsustame programmi sobivust või kohandamist vastavalt erivajadusele.
<p>Infopädevuse kursus „Miks Google`st ei piisa“ I: Infootsingu põhimõtted andmebaasides</p> <p>(on võimalik tellida ka koos teiste Infopädevuse</p>	2	<p>Ruumid: TÜ raamatukogu auditooriumid ja arvutiklass (W. Struve 1).</p> <p>Vahendid: arvutid, kirjutusvahendid</p>	<p>Programmi eesmärk on õpetada gümnaasiumiõpilasi kasutama raamatukogu inforessursse ja otsingusüsteeme ning sellega arendada nende üldist infopädevust.</p> <p>Infopädevuse I moodulis antakse teadmised infootsingu põhimõtetest, mida saab</p>	<p>Seotud õppeained: uurimistöö alused, informaatika</p> <p>Läbivatest teemadest toetab programm elukesteva õppe ja karjääri planeerimise, kultuurilise identiteedi, tehnoloogia ja innovatsiooni ning teabekeskonna teemasid.</p>	<p>Jah.</p> <p>Palume erivajadusest registreerumisel teavitada. Koostöös kooli ja õpetajaga täpsustame programmi sobivust või</p>

<p>programmi moodulitega, kokku 6-tunnise õppepäevana)</p>			<p>kasutada erinevates andmebaasides info otsimiseks. Päringu koostamine, Boole'i loogikaoperaatorid, otsingusõna katkestamine, fraasiotsing. Otsingusõnade leidmine Eesti märksõnastikust.</p>	<p>Arendatavad üldpädevused: õpipädevus, digipädevus, sotsiaalne- ja kodanikupädevus, enesemääratluspädevus, kultuuri- ja väärtuspädevus.</p> <p>Mooduli läbinud õpilane: tunneb päringu koostamise põhimõtteid ja oskab koostada infopäringuid oma teema kohta; oskab kasutada Eesti märksõnastikku otsingusõnade leidmiseks; saab aru sõna- ja märksõnaotsingu erinevustest.</p>	<p>kohandamist vastavalt erivajadusele.</p>
<p>Infopädevuse kursus „Miks Google`st ei piisa“ II Otsing e-kataloogis ESTER ja Eesti andmebaasides</p> <p>(on võimalik tellida ka koos teiste Infopädevuse programmi moodulitega, kokku 6-tunnise õppepäevana)</p>	<p>2</p>	<p>Ruumid: TÜ raamatukogu auditooriumid ja arvutiklass (W. Struve 1). Vahendid: arvutid, kirjutusvahendid</p>	<p>Programmi eesmärk on õpetada gümnaasiumiõpilasi kasutama raamatukogu inforessursse ja otsingusüsteeme ning sellega arendada nende üldist infopädevust.</p> <p>Infopädevuse II moodulis käsitletakse otsingumoduleid - teemaotsing sõna ja märksõna järgi. Liitotsing. Otsingutulemuste täpsustamine. Otsingute salvestamine ja teavituste tellimine.</p> <p>Eesti artiklite otsing andmebaasides ISE ja DIGAR Eesti</p>	<p>Seotud õppeained: uurimistöö alused.</p> <p>Läbivatest teemadest toetab programm elukesteva õppe ja karjääri planeerimise, kultuurilise identiteedi, tehnoloogia ja innovatsiooni ning teabekeskonna teemasid.</p> <p>Arendatavad üldpädevused: õpipädevus, digipädevus, sotsiaalne- ja kodanikupädevus, enesemääratluspädevus, kultuuri- ja väärtuspädevus.</p> <p>Mooduli läbinud õpilane:</p>	<p>Jah. Palume erivajadusest registreerumisel teavitada. Koostöös kooli ja õpetajaga täpsustame programmi sobivust või kohandamist vastavalt erivajadusele.</p>

			artiklid. Digitaalarhiiv DIGAR. TÜ digitaalarhiiv DSpace'is jt ülikoolide digiarhiivid. Eesti raamatukogude, muuseumide ja arhiivide ühine otsinguportaal E-varamu.	tunneb ja oskab kasutada e-kataloogi ESTER, Eesti artiklite andmebaase, digitaalarhiivi DIGAR ja Eesti E-varamu portaali;	
<p>Infopädevuse kursus „Miks Google`st ei piisa“ III TÜ raamatukogu ja teenuste tutvustus</p> <p>(on võimalik tellida ka koos teiste Infopädevuse programmi moodulitega, kokku 6-tunnise õppepäevana)</p>	2	<p>Ruumid: TÜ raamatukogu auditooriumid ja arvutiklass (W. Struve 1).</p> <p>Vahendid: arvutid, kirjutusvahendid</p>	<p>Programmi eesmärk on õpetada gümnaasiumiõpilasi kasutama raamatukogu inforessursse ja otsingusüsteeme ning sellega arendada nende üldist infopädevust.</p> <p>Infopädevuse III moodulis toimub ekskursioon TÜ raamatukogus ja tutvutakse selle teenustega.</p>	<p>Seotud õppeained: uurimistöö alused.</p> <p>Läbivatest teemadest toetab programm elukesteva õppe ja karjääri planeerimise, kultuurilise identiteedi, tehnoloogia ja innovatsiooni ning teabekeskonna teemasid.</p> <p>Arendatavad üldpädevused: õpipädevus, digipädevus, sotsiaalne- ja kodanikupädevus, enesemääratluspädevus, kultuuri- ja väärtuspädevus.</p> <p>Mooduli läbinud õpilane:</p> <p>tunneb TÜ raamatukogu õpikeskkonda ja oskab kasutada peamisi pakutavaid teenuseid;</p>	<p>Jah.</p> <p>Palume erivajadusest registreerumisel teavitada. Koostöös kooli ja õpetajaga täpsustame programmi sobivust või kohandamist vastavalt erivajadusele.</p>
<p>Infopädevuse kursus „Miks Google`st ei piisa“ IV Otsing EBSCO andmebaasides</p>	2	<p>Ruumid: TÜ raamatukogu auditooriumid ja arvutiklass (W. Struve 1).</p>	<p>Programmi eesmärk on õpetada gümnaasiumiõpilasi kasutama raamatukogu inforessursse ja otsingusüsteeme ning sellega</p>	<p>Seotud õppeained: uurimistöö alused.</p> <p>Läbivatest teemadest toetab programm elukesteva õppe ja</p>	<p>Jah.</p> <p>Palume erivajadusest registreerumisel teavitada. Koostöös</p>

<p>(Eestile riigilitsentsiga kättesaadavad).</p> <p>(on võimalik tellida ka koos teiste Infopädevuse programmi moodulitega, kokku 6-tunnise õppepäevana)</p>		<p>Vahendid: arvutid, kirjutusvahendid</p>	<p>arendada nende üldist infopädevust.</p> <p>Infopädevuse IV moodulis tutvustatakse</p> <p>EBSCO andmebaase ja otsinguvõimalusi.</p> <p>Otsingutulemuste piiramine. Otsingutulemuste ja otsingute salvestamine. Märksõnastikud ja märksõnaotsing.</p>	<p>karjääri planeerimise, kultuurilise identiteedi, tehnoloogia ja innovatsiooni ning teabekeskonna teemasid.</p> <p>Arendatavad üldpädevused: õpipädevus, digipädevus, sotsiaalne- ja kodanikupädevus, enesemääratluspädevus, kultuuri- ja väärtuspädevus.</p> <p>Mooduli läbinud õpilane: tunneb EBSCO andmebaaside otsinguvõimalusi ja oskab leida teadusartikleid huvipakkuval teemal</p>	<p>kooli ja õpetajaga täpsustame programmi sobivust või kohandamist vastavalt erivajadusele.</p>
<p>Infopädevuse kursus „Miks Google`st ei piisa“ V: Teadusinfo otsing internetis</p> <p>(on võimalik tellida ka koos teiste Infopädevuse programmi moodulitega kokku 6-tunnise õppepäevana)</p>	<p>2</p>	<p>Ruumid: TÜ raamatukogu auditooriumid ja arvutiklass (W. Struve 1).</p> <p>Vahendid: arvutid, kirjutusvahendid</p>	<p>Programmi eesmärk on õpetada gümnaasiumiõpilasi kasutama raamatukogu inforessursse ja otsingusüsteeme ning sellega arendada nende üldist infopädevust.</p> <p>Infopädevuse V moodulis tutvutakse teadusinfo otsivahendi Google Scholariga ning õpitakse leitud infot hindama..</p>	<p>Seotud õppeained: uurimistöö alused.</p> <p>Läbivatest teemadest toetab programm elukesteva õppe ja karjääri planeerimise, kultuurilise identiteedi, tehnoloogia ja innovatsiooni ning teabekeskonna teemasid.</p> <p>Arendatavad üldpädevused: õpipädevus, digipädevus, sotsiaalne- ja kodanikupädevus, enesemääratluspädevus, kultuuri- ja väärtuspädevus.</p>	<p>Jah.</p> <p>Palume erivajadusest registreerumisel teavitada. Koostöös kooli ja õpetajaga täpsustame programmi sobivust või kohandamist vastavalt erivajadusele.</p>

				Mooduli läbinud õpilane: tunneb ja oskab kasutada teadusinfo otsinguvahendit Google Scholar ja leitud infot kriitiliselt hinnata;	
Infopädevuse kursus „Miks Google`st ei piisa“ VI: Viidete haldamise vahend Zotero (on võimalik tellida ka koos teiste Infopädevuse programmi moodulitega kokku 6-tunnise õppepäevana)	2	Ruumid: TÜ raamatukogu auditooriumid ja arvutiklass (W. Struve 1). Vahendid: arvutid, kirjutusvahendid	Programmi eesmärk on õpetada gümnaasiumiõpilasi kasutama raamatukogu inforessursse ja otsingusüsteeme ning sellega arendada nende üldist infopädevust. Infopädevuse VI moodulis õpitakse tundma viidete haldamise vahendit Zotero. Zotero installeerimine. Kirjete kogumine Zoterosse. Viidete lisamine dokumenti ja bibliograafia koostamine.	Seotud õppeained: uurimistöö alused. Läbivatest teemadest toetab programm elukesteva õppe ja karjääri planeerimise, kultuurilise identiteedi, tehnoloogia ja innovatsiooni ning teabekeskonna teemasid. Arendatavad üldpädevused: õpipädevus, digipädevus, sotsiaalne- ja kodanikupädevus, enesemääratluspädevus, kultuuri- ja väärtuspädevus. Mooduli läbinud õpilane: oskab kasutada viidete haldamise ja bibliograafia koostamise vahendit Zotero.	Jah. Palume erivajadusest registreerumisel teavitada. Koostöös kooli ja õpetajaga täpsustame programmi sobivust või kohandamist vastavalt erivajadusele.

Eesti Rahva Muuseum

Programmi nimetus	Kontaktundide maht (ak tundides)	Vajalikud ruumid, vahendid ja transport	Programmi kirjeldus	Programmi seos gümnaasiumi riikliku õppekavaga (saavutatavad pädevused ja õpitulemused)	Programm sobib/on kohandatav hariduslike
-------------------	----------------------------------	---	---------------------	---	--

					erivajadustega õpilastele
Usurikas Eesti	2,0	Eesti kultuuriloo püsinäitus „Kohtumised“, tegelussaal, õppeklass.	„Usurikas Eesti“ vaatleb lähemalt ristiusu voolude katoliikluse, luterluse ja õigeusu, samuti rahvausu rolli Eesti ajaloo ja mõtteleos. Õpilased tutvuvad viimase tuhatkonna aasta konkreetsete ajalooündmuste ja nähtustega, mis seostuvad mainitud usuvooludega. Programm aitab mõista sündmusi ja väärtushinnanguid erinevate osapoolte vaatenurkadest. Ajaloolisest taustast lähtuvalt heidame pilgu ka nimetatud usuvoolude tähendusele ja tähtsusele tänapäevases Eesti ühiskonnas. Muuseumitunnis omandatud teadmised kinnistame veebiviktoriiniga.	<p>Õppeaine: ajalugu, usundiõpetus</p> <p>Pädevused: <u>Kultuuri- ja väärtuspädevus</u> – väärtustab Eesti ajalugu ja kultuurilist mitmekesisust. <u>Sotsiaalne ja kodanikupädevus</u> – teab ning järgib ühiskonnas kehtivaid väärtusi ja norme, tunneb ühiskondlikku mitmekesisust, inimõigusi, religioonide omapära. <u>Õpipädevus</u> – organiseerib oma õppetööd rühmas ja otsib vajaminevat teavet erinevatest kohtadest. <u>Suhtluspädevus</u> – rühmatöö tegemine ja ettekandmine arendavad väljendusoskust. <u>Digipädevus</u> – kasutab IKT-vahendeid rühmatöös.</p> <p>Õpitulemused:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Mõistab ristiusu mõju Eesti kultuurile. - Teab, millised on olnud ristiusu voolude ja rahvausu omavahelised suhted läbi 	On kohandatav hariduslike erivajadustega õpilastele.

				<p>aegade.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Võrdleb peamisi Eesti ajalugu ja mentaliteedilugu mõjutanud usuvoolusid. - Hindab usueluga seotud ajaloosündmusi erinevate ühiskonnarühmade vaatenurgast ning oskab asetada end nende olukorda. - Selgitab usu tähendust tänapäeva Eesti ühiskonnas. 	
Mis eesti keel on?	2,0	<p>Eesti kultuuriloo püsinäituse „Kohtumised“ ajarada („Raamatuaeg“) ja näitus „Keelekatel“, tegelussaal või õppeklass.</p> <p>Töölehed, kirjutusvahendid, sõnakaardid, tahvel, markerid, vanaaegse aabitsa koopia.</p>	<p>Muuseumitunnis uurime eesti keele arengu ja kirjakeele tekkimise lugu. Otsime vastuseid küsimustele: Kuidas on eesti keelt aegade jooksul räägitud, lauldud, jäädvustatud, salvestatud ja kuulatud? Kui palju erinevad meie murded kirjakeelest? Kas me saame aru oma sugulaskeeltest? Mil viisil tekivad kõris häälikud? Milliseid märke kasutatakse viipekeeles? Uurime ka sõnalooma võimalusi ning arutleme, kuidas igapäevane keelekasutus sõltub olukorrast.</p>	<p>Õppeaine: eesti keel ja kirjandus, ajalugu.</p> <p>Pädevused: <u>Kultuuri- ja väärtuspädevus</u> – väärtustab oma emakeelt. <u>Suhtluspädevus</u> – arendab rühmatöös suhtlemisoskust. <u>Õpipädevus</u> – õpib näituselt infot leidma ja analüüsima.</p> <p>Õpitulemused:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Teab, mis on ajendanud eesti kirjakeele teket ja arengut. - Teab, kuidas ja miks on eesti keel aja jooksul muutunud. - Tunneb keele põhifunktsioone. - Teab, millised keeled on eesti keelt mõjutanud. - Teab erinevaid märgisüsteeme ja 	<p>On kohandatav hariduslike erivajadustega õpilastele.</p>

				<p>kus neid kasutatakse.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Teadvustab, et keel on elav ja jätkuvalt muutuv. 	
Soome-ugri keeled ja meeled	2,0	<p>Soome-ugri püsinäitus „Uurali kaja“, õppeklass.</p> <p>Töölehed, kirjutusvahendid, soome-ugri rahvaste kaart.</p>	<p>Muuseumitunnis tutvume soome-ugri rahvaste, nende asuala, arvukuse, algkodu ning keelepuuga. Kuulame soome-ugri keelte kõla, vaadates originaalkeeles rahvaluulealaseid animatsioone, mis tutvustavad soome-ugri rahvaste traditsioonilisi uskumusi ja tavasid. Õpilased uurivad rühmatööna üht näitusel kajastatud soome-ugri rahvast ja teevad kaaslastele kokkuvõtte. Toome välja soome-ugri keelte ühisjooned võrdluses indoeuroopa keeltega.</p>	<p>Õppeaine: eesti keel ja kirjandus, geograafia.</p> <p>Pädevused: <u>Kultuuri- ja väärtuspädevus</u> – väärtustab keelelist ja kultuurilist mitmekesisust. <u>Suhtluspädevus</u> - rühmatöö ja ettekanne arendavad väljendusoskust. <u>Õpipädevus</u> – õpib näituselt infot leidma, analüüsima ja ette kandma.</p> <p>Õpitulemused:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Teab, kes on soome-ugri rahvad. - Teab soome-ugri keelte kujunemislugu, sealhulgas keelepuu ja algkodu teooriat. - Oskab välja tuua soome-ugri keelte ühisjooni võrdluses indoeuroopa keeltega. 	<p>On kohandatav hariduslike erivajadustega õpilastele.</p>
Vaimsed teetähised	2,0	<p>Eesti kultuuriloo püsinäitus „Kohtumised“, tegelussaal või õppeklass.</p>	<p>Muuseumitunnis tutvuvad kolme–viieliikmelised rühmad siinset vaimu- ja igapäevaelu mõjutanud teemadega. Nad võrdlevad rahvuslikku ärkamist, massikultuuri tekkimist, inimeste</p>	<p>Õppeaine: ajalugu, ühiskonnaõpetus.</p> <p>Pädevused: <u>Kultuuri- ja väärtuspädevus</u> – võrdleb Eesti elu ja kultuuri muutumist ja</p>	<p>On kohandatav hariduslike erivajadustega õpilastele.</p>

		Kirjutusvahendid, töölehed, näituseplaanid, paberid (A2) Venni diagrammidega.	liikumisvõimalusi ja suhtlemisviise tänapäeval ja sadakond aastat tagasi. Rühmad uurivad iseseisvalt süvendatult ühte teemat ning annavad seejärel teistele õpitust ülevaate Venni diagrammi vormis.	<p>järjepidevust enam kui saja aasta vältel.</p> <p><u>Sotsiaalne ja kodanikupädevus</u> – tunni teemad ärgitavad analüüsima elus tehtavaid valikuid, nende põhjuseid ja tagajärgi.</p> <p><u>Enesemääratluspädevus</u> – teadvustab enda ümber olevaid nähtusi ja nende tausta. <u>Õpipädevus</u> – omandab teadmisi Eesti kultuuriloost ja argielust 19. sajandi lõpupoolest tänapäevani.</p> <p><u>Suhtluspädevus</u> – rühmatöö ja aktiivne arutelu arendavad analüütilist mõtlemist ning kirjalikku ja suulist eneseväljendust.</p> <p>Õpitulemused:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Oskab tuua sarnasusi ja erinevusi tänapäeva ja 20. sajandi alguse eluolu vahel. - Teab erinevate tänapäevaste ühiskonnanahtuste (rahvuslus, tarbimine jne) kujunemise olulisemaid põhjusi. - Teeb koos rühmaliikmetega Venni diagrammi, tutvustab ja põhjendab seda teistele rühmadele. 	
Kuidas taltsutada plastmassi?	2,0	Eesti kultuuriloo püsinäitus „Kohtumised“, tegelussaal või õppeklass.	Muuseumitunnis tutvustatakse õpilastele erinevaid plastmasse ning nende saamismeetodeid. Antakse ülevaade selle materjali ajaloost. Näitusel uuritakse	<p>Õppeaine: loodusained, sotsiaalsained.</p> <p>Pädevused: <u>Matemaatika-, loodusteaduste ja</u></p>	On kohandatav hariduslike erivajadustega õpilastele.

		Plastesemed näidiste kogust, paberid märkmete tegemiseks, kirjutusvahendid, ekraan/projektor slaidide näitamiseks.	eksponeeritud plastesemeid ning materjali laia kasutusvaldkonda. Õpetatakse eristama erinevaid plastmassi liike, nende kasutamist ja hoidmist. Selgitatakse plastmassi osalust ülemaailmses reostuskriisis ning selle materjali teadlikuma kasutamise vajalikkust.	<p><u>tehnoloogiaalane pädevus</u> – teab plastmasside saamis- ja ümbertöötlemismeetodeid.</p> <p><u>Õpipädevus</u> – tunneb plastmassi liike, mõistab pakendite märgistust.</p> <p><u>Kultuuri- ja väärtuspädevus</u> – tunneb plastmassi osalust reostuskriisis ja oskab plastmassi teadlikumalt kasutada.</p> <p>Õpitulemused:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Omab ülevaadet, kuivõrd palju erinevaid plastmasse inimene igapäevaselt kasutab. - Oskab hinnata plastmassi kui väärtuslikku materjali. - Teab, mida kujutavad endast pakenditele märgitud ümbertöötamise sümbolid. - Oskab identifitseerida mõnda levinumat plastmassi. - Mõistab pakendite sorteerimise vajalikkust loodusreostuse takistamise eesmärgil ning teab, mida erinevatest plastmassidest ümbertöötlemisel saab. 	
<p>Eesti talurahvaseadused</p> <p>Eeltingimused: Õpilased on</p>	3,0	Eesti kultuuriloo püsinäitus „Kohtumised“, näitus „Talu elu ja	Muuseumitunnis vaatleme üht ühiskondlikku protsessi – talupoegade pärisorjuse kujunemist ja sellest vabanemist. Tutvume baltisaksa ja kohaliku	<p>Õppeaine: ajalugu, ühiskonnaõpetus.</p> <p>Pädevused: <u>Kultuuri- ja väärtuspädevus</u> – saab põhjaliku ülevaate Eesti talurahva</p>	On kohandatav hariduslike erivajadustega õpilastele.

<p>omandanud baastadmised talupoegade õigusliku olukorra muutumisest 19. sajandil ja tunnevad väitlemise põhimõtteid.</p>		<p>talulil“, tegelussaal.</p>	<p>talupoja suhtluskultuuri ja omavaheliste suhetega. Uurime, milline mõju oli isiklikul ja majanduslikul vabanemisel talupoja- ja mõisakultuurile ning tehnika arengule. Tutvume teemakohase materjaliga. Õpilased koostavad ja esitlevad rühmatööna sketši „Osta talupoeg ära!“. Programmi lõpus toimub õpilaste väitlus „Talurahvaseaduste poolt ja vastu ehk mõisnik vs talupoeg“.</p>	<p>Õiguslikust olukorrast ja selle muutumisest seaduste valguses. <u>Suhtluspädevus</u> – muuseumitunnis toimuv väitlus arendab analüütilist mõtlemist, eri osapoolte mõistmist ja suulist eneseväljendust. <u>Õpipädevus</u> – õpib tundma Eesti erinevate ühiskonnakihtide elu ja õigusi ning omavahelisi suhteid 18.–19. sajandil. Oskab näha erinevate ajalooliste seisukohtade tugevusi ja nõrkusi.</p> <p>Õpitulemused:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Oskab kirjeldab talurahva ja mõisnike olukorra muutumist (majanduslikku arengut ja eluolu) 13. sajandist kuni 1919. aastani. - Selgitab majandusprotsesside ja talurahvaseaduste seoseid. - Kasutab kontekstis mõisteid “talul”, “mõis”, “teoorjus”, “pärisorjus”, “sunnismaisus”. - Iseloomustab talupoegade ja mõisnike vastastikuseid suhteid ja mõjutusi. - Oskab koguda sotsiaal-poliitilist ja majanduslikku teavet, hindab seda
---	--	-------------------------------	--	---

				<p>kriitiliselt, süstematiseerib ning kasutab.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Oskab näha põhjuslikke seoseid talurahva reformide ja tänapäeva ühiskonna elukorralduse vahel. 	
<p>Värv või vorm (saab tellida kuni 30.09.2022)</p>	2,0	<p>Näitus „Värvide ilu. Eesti kuldaja kunst Enn Kunila kolleksioonist“</p>	<p>Näitus värvide suurmeistritest Eesti kunstis loob võimaluse uurida värvide salamaailma ja elu päikselisemat poolt. Ajal, mil maailma laastas järjest kaks suurt maailmasõda ning eestlane püüdis vabaduse poole, keskendusid maalikunstnikud nii meil kui ka mujal eelkõige värvile. Vormi ja sisu peamine erinevus seisneb selles, et sisu kannab endas teose mõtet, samas kui vorm on sisu paigutamise viis. Vorm võib samas muuta nii teose stiili kui ka tähenduse. Kuidas aga suhtuda värvi? See on oluline komponent sõnumite ja emotsioonide edastamisel, millegi nähtavaks tegemisel või varjamisel ja seda mitte ainult kunstis.</p>	<p>Õppeaine: kunst, käsitööõpetus, tehnoloogiaõpetus, ajalugu, kirjandus.</p> <p>Pädevused: <u>Kultuuri- ja väärtuspädevus</u> – väärtustab Eesti ja maailma kunstipärandit. <u>Suhtluspädevus</u> – väljendab kunstiteose ja selle elementide mõju emotsioonile.</p> <p>Õpitulemused:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Teab, kuidas vorm võib mõjutada kunstiteose sisu ja vaataja muljet sellesse. - Paneb tähele vormi ja värvi rolle kunstiteoses. - On omandanud teadmisi Eesti kunstnikest, nende teostest ja ajaloolisest kontekstist. 	<p>On kohandatav hariduslike erivajadustega õpilastele.</p>

<p>Maskid maha! (saab tellida alates 1. märtsist 2023)</p>	<p>2,0</p>	<p>Näitus “Õige keha, vale keha”</p>	<p>Õige ja vale on väga olulised mõisted. Muuseumitunnis uurime kehaga seotud norme ja nende muutumist ajas ning mida selle info põhjal enda ja ühiskonna kohta järeldada võime. Keha kannab ka vaimu, meelsust, mõtlevat aju – või ka siis vastupidi – kõik need mõjutavad omakorda seda kõike majutavat keha. Milliseid sõnumeid saadame endale iseenda, oma keha ja ka selle ruumi kohta laiemalt, kus tegutseme; ja kuidas need sõnumid omakorda meieni jõuavad – ongi antud muuseumitunnis vaatluse ja arutluse all.</p>	<p>Õppeaine: ajalugu, inimese- ja ühiskonnaõpetus.</p> <p>Pädevused: <u>Kultuuri- ja väärtuspädevus</u> – väärtushinnangute teadvustamine, inimsuhete ja tegevuste hindamine, nende muutumise uurimine ajas. <u>Sotsiaalne ja kodanikupädevus</u> – austab reegleid ja ühiskondlikku mitmekesisust, inimõigusi, religioonide ja rahvuste omapära; teeb koostööd erinevates situatsioonides, võtab kaasvastutuse.</p> <p>Õpitulemused:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Võrdleb ning analüüsib poliitilisi, ühiskondlikke, olmelisi ja kultuurilisi arengusuundi ja probleeme, kirjeldab ideoloogiliste ning tehnoloogiliste muutuste mõju inimeste eluviisile ja väärtushinnanguile. - Hangib teavet ühiskonna kohta erinevatest allikatest, suudab seda tõlgendada, üldistada, kriitiliselt hinnata ja edastada; austab igaühe 	<p>On kohandatav hariduslike erivajadustega õpilastele.</p>
---	------------	--------------------------------------	---	--	---

				<p>õigust isiklikule arvamusele ning sõnavabadusele.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Loob tulevikutsenaariume ja -visioone mingis sotsiaalselt või personaalselt olulises valdkonnas. 	
<p>Suhkrust ja jahust või kutsikahännast (saab tellida alates 1. märtsist 2023)</p>	2,0	<p>Näitus "Õige keha, vale keha".</p>	<p>Õige ja vale, ilus ja inetu, mehelik ja naiselik – need väärtused muutuvad ajas ja ruumis. Urime, kas ja kuidas on suhtumine mehe ja naise sotsiaalsesse rolli ning füüsilisse kehasse aja jooksul muutunud. Kas see, mis on lubatud tänapäeval, oli lubatud ka sada aastat tagasi? Kuidas on kujunenud iluideaalid ja milliseid võimalusi annab kaasaegne tehnoloogia keha muutmiseks? Üheskoos leiame nendele küsimustele vastused.</p>	<p>Õppeaine: inimeseõpetus.</p> <p>Pädevused: <u>Kultuuri- ja väärtuspädevus</u> – tunneb üldkehtivaid moraalinorme minevikus ja tänapäeval, oskab tajuda ja väärtustada oma seotust teiste inimeste ja loodusega. Väärtustab Eesti rikkalikku kultuuripärandit. <u>Sotsiaalne pädevus</u> – teab ühiskonnas kehtivaid väärtusi ja reegleid; aktsepteerib inimeste erinevusi ja arvestab neid suhtlemisel. <u>Enesemääratluspädevus</u> – mõistab naise ja mehe rolli minevikus ja tänapäeval.</p> <p>Õpitulemused:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Teab mehe ja naise elukaare olulisemaid sündmusi ja nendega seotud rituaale Eesti kombestikis. 	<p>On kohandatav hariduslike erivajadustega õpilastele.</p>

				<ul style="list-style-type: none"> - Teab, kuidas on mehe ja naise iluideaalid aja jooksul muutunud. - Teab, kuidas on kujunenud eestlase identiteet. - Mõistab, kuidas mehe ja naise sotsiaalne roll on ajas muutunud. - Teab, kuidas kaasaegne tehnoloogia võimaldab keha muuta. 	
--	--	--	--	--	--

Eesti Spordi- ja Olümpiamuuseum

Programmi nimetus	Kontaktundide maht (akadeemilistes tundides)	Vajalikud ruumid, vahendid ja transport	Programmi kirjeldus	Programmi seos põhikooli riiklikuõppekavaga (saavutatud pädevused ja õpitulemused)	Programm sobib/ on kohandatav hariduslike erivajadustega õpilastele
Ühiskond ja sport	2	Muuseumikeskkond, klassiruum	Programmis selgitame ja avame spordiajaloo näidete abil kooli ajalootunnis käsitlevate 20. sajandi maailma ja Eesti poliitilise ajaloo suuremaid muutusi. Keskendume I ja II maailmasõja eel- ja järelloole väikeriigi spordiarengu taustal; Külma sõja ja raudse eesriide mõjule nõukogude spordile. Räägime ka kahepooluselisest	Õppeaine: ajalugu, ühiskonnaõpetus Saavutatud pädevused: kultuuri- ja väärtuspädevus (muuseumi keskkond), sotsiaalne ja kodanikupädevus, enesemääratluspädevus, õpipädevus, suhtluspädevus Õpitulemused:	Jah, aga palume programmi broneerides märku anda, milliste erivajadustega arvestama peaksime.

			<p>maailmast spordis pärast II maailmasõda; Nõukogude Liidu spordi eesmärkidest ja spordi kasutamisest erinevate riigikordade (enne II maailmasõda Eesti Vabariigis ja Nõukogude Liidus) ajal propaganda osana. Programmi näitlikustamist toetavad esemed, sportlaste elulood, spordialade arengud. Pärast programmi saavad osalejad tutvuda ülejäänud muuseumiga.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Näeb probleeme, analüüsib põhjusi ja tagajärgi, väärtustab ühiskonnas toimunut. - Teab Eesti ja maailma olukorda enne ja pärast maailmasõdasid. - Teab külma sõja põhijooni. - Suudab analüüsida rahvusvahelist olukorda pärast II maailmasõda. 	
<p>Sportlaskarjääri võlu ja valu</p>	2	Muuseumikeskkond, klassiruum	<p>Sportlaste kordaminekud pakuvad rõõmu paljudele, kuid milliste valikute ees seisavad sportlased kogu oma karjääri vältel ja kuidas on see nende elu mõjutanud? Ammutame inspiratsiooni paljude sportlaste elulugudest ja avaldame struktureeritud arutelu kaudu arvamust. Pärast programmi saavad osalejad tutvuda ülejäänud muuseumialaga, kus muuhulgas saab proovile panna ka oma füüsilised võimed.</p>	<p>Õppeaine: ühiskonnaõpetus, ajalugu, kehaline kasvatus</p> <p>Saavutatud pädevused:</p> <p>kultuuri- ja väärtuspädevus (muuseumi keskkond), sotsiaalne ja kodanikupädevus, enesemääratluspädevus, õpipädevus, suhtluspädevus</p> <p>Õpitulemused:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Oskab leida teavet ja seda kriitiliselt analüüsida ja hinnata. 	<p>Jah, aga palume programmi broneerides märku anda, milliste erivajadustega arvestama peaksime.</p>

				<p>- Näeb probleeme, analüüsib põhjusi ja tagajärgi.</p> <p>- Omab arvamust sportlaskarjääri valiku erinevate külgede kohta.</p>	
--	--	--	--	--	--

Just Tantsukool

Programmi nimetus	Kontaktundi de maht (ak tundides)	Vajalikud ruumid, vahendid ja transport	Programmi kirjeldus	Programmi seos gümnaasiumi riikliku õppekavaga (saavutatavad pädevused ja õpitulemused)	Programm sobib/on kohandatav hariduslike erivajadustega õpilastele
Ajalugu kohtub kunstiga	2	Just Tantsukooli saal koos olemasoleva tehnikaga (arvuti, muusikakeskus, projektor) asukohaga Liiva 41 (III korus)	Etenduskunstide sh <i>performance</i> 'i kaudu eri ajaloo perioodide iseloomustamine. St mõistmine ning mõtestamine kuidas kunstilised voolud on seotud ning tõlgendavad hetki ajaloos. Nende hetkede ja kunstiteoste analüüsimine ning vormiline katsetamine. Täpsem teema, mida käsitleda lepatakse kokku programmis osaleva klassiga enne kohtumist.	<p>Ajalugu</p> <ul style="list-style-type: none"> - mõistab inimese, ühiskonna ja kultuuri olemuslike seoseid eri ajaloo perioodidel <p>Arendatavad üldpädevused</p> <ul style="list-style-type: none"> - kultuuri- ja väärtuspädevus- - suhtluspädevus - sotsiaalne- ning kodanikupädevus. 	ei
Mina, kodanik seega ka kunstnik	2	Just Tantsukooli saal koos olemasoleva tehnikaga (arvuti, muusikakeskus,	<i>Performance</i> 'i loomise kaudu tähelepanu pööramine inimõiguslikele	Ühiskonnaõpetus	ei

		projektor) asukohaga Liiva 41 (III korus)	kitsaskohtadele. Kodanikuaktivismi mõtestamine kunstivormina.	<ul style="list-style-type: none"> - inim- ning kodanikuõigused nende järgimine ning nende alased väljakutsed Arendatavad üldpädevused <ul style="list-style-type: none"> - kultuuri- ja väärtuspädevus, - suhtluspädevus, - sotsiaalne- ning kodanikupädevus - ettevõtluspädevus. 	
Rohekunst, ehk päästame koos maailma	2	Just Tantsukooli saal koos olemasoleva tehnikaga (arvuti, muusikakeskus, projektor) asukohaga Liiva 41 (III korus)	Aktuaalsetele keskkonna lastele probleemidele etendus kunsti vahenditega tähelepanu toomine. Uurides seeläbi kuidas kunst saab olla jätkusuutlik nii keskkonnale kui kunstnikule.	Ühiskonnaõpetus <ul style="list-style-type: none"> - teab ja mõtestab aktuaalseid rahvusvahelisi sündmusi, sh kriisilukordi Arendatavad üldpädevused <ul style="list-style-type: none"> - kultuuri- ja väärtuspädevus, - suhtluspädevus, - sotsiaalne- ning kodanikupädevus. 	ei
Ära astu mu vasrvastele, veel vähem minapildile	2	Just Tantsukooli saal koos olemasoleva tehnikaga (arvuti, muusikakeskus, projektor) asukohaga Liiva 41 (III korus)	Improviseeritud ühisliikumiste loomine ning häppeningi mõiste kaudu vormistamine, õppimaks üksteise aktsepteerimist, kuulamist ning mõistmist, aga ka kehalist usaldust ning viisakust.	Perekonnaõpetus <ul style="list-style-type: none"> - mõistab iga inimese õigust võrdsele ja lugupidavale suhtumisele Arendatavad üldpädevused <ul style="list-style-type: none"> - enesemääratluspädevus, - sotsiaalne ning kodanikupädevus, - ettevõtluspädevus, - suhtluspädevus 	ei

Tartu Elektriteater

Programmi nimetus	Kontakt tundide maht (ak tundide s)	Vajalikud ruumid, vahendid ja transport	Programmi kirjeldus	Programmi seos gümnaasiumi riikliku õppekavaga (saavutatavad pädevused ja õpitulemused)	Programm sobib/on kohandatav hariduslike erivajadustega õpilastele
Kui kirjandusest saab film...	3	<p>Elektriteatri kinosaal sinna juurde kuuluva tehnikaga, Eesti kirjanduse klassika ainetel valminud film õpetaja valikul järgnevast nimekirjast:</p> <p>1. „Georgica”, režissöör Sulev Keedus. Q Film, 1998. Stsenarist Madis Kõiv.</p> <p>2. „Hukkunud alpinisti hotell”, režissöör Grigori Kromanov. Tallinnfilm, 1979. Boriss Strugatski ja Arkadi Strugatski samanimelise jutustuse ainetel.</p> <p>3. „Ideaalmaastik”, režissöör Peeter Simm. Tallinnfilm, 1980. Karl Helemäe jutustuse motiividel.</p> <p>4. „Indrek”, režissöör Mikk Mikiver. Tallinnfilm, 1975. Anton Hansen Tammsaare</p>	<p>Õppeprogramm käsitleb filmi kui kunstilist väljendusvahendit, avades filmikunsti telgitaguseid ning käsitledes põhjalikumalt selle tehnilisi iseärasusi, filmikeelt ja kujutamisevõimalusi.</p> <p>Ühtlasi kõrvutatakse filmi kirjandusega ning käsitletakse kirjanduse ja filmi suurimat kokkupuuteala – ekraniseeringuid.</p> <p>Programmi jooksul valmib valikkursuse kohustuslikuks elemendiks peetav filmiarvustus</p>	<p>Õppeaine:</p> <p>emakeel ja kirjandus, ühiskonnaõpetus, kunstiajalugu, draamaõpetus, gümnaasiumi valikkursused “Kirjandus ja film”, “Meedia ja mõjutamine”</p> <p>Saavutatavad pädevused:</p> <p>kultuuri- ja väärtuspädevus, enesemääratluspädevus, suhtluspädevus, õpipädevus</p> <p>Õpitulemused:</p> <ul style="list-style-type: none"> - omab põhiteadmisi filmi olemusest ja vastuvõtust ning mõjust vaatajale; - tajub filmikeele poeetikat kirjandusteoste tõlgendamisel. - kirjeldab üldjoontes filmi valmimise käiku; 	Eelneval kokkuleppel saatvate õpetajate ja programmi läbiviijatega

	<p>romaani „Tõde ja õigus” II osa põhjal.</p> <p>5. „Karu süda”, režissöör Arvo Iho. „Faama Film” ja „Cumulus Projekt”, 2001. Nikolai Baturini samanimelise romaani ainetel.</p> <p>6. „Kolme katku vahel”, režissöörid Virve Aruoja, Jaan Tooming. ETV, 1970. Jaan Krossi samanimelise romaani ainetel.</p> <p>7. „Kõrboja peremees”, režissöör Leida Laius. Tallinnfilm, 1979. Anton Hansen Tammsaare samanimelise romaani ainetel.</p> <p>8. „Mina olin siin”, režissöör René Vilbre. Studio Amrion, 2008. Sass Henno samanimelise jutustuse põhjal.</p> <p>9. „Nimed marmortahvil”, režissöör Elmo Nüganen. OÜ Taska Productions, 2002.</p>		<ul style="list-style-type: none"> - tunneb filmi peamisi poetikavõtteid; - mõistab filmikujutise tinglikkust, filmikujundit kui tähenduse kandjat, režissööri autorihoiakut ja sõnumit; - võrdleb kirjandusteost ning selle põhjal valminud filmi, lähtudes filmi- ja kirjanduse poetikast; - arutleb filmi ja kirjandusteose esteetika ning seal väljendatud eetiliste väärtushinnangute üle, sõnastab oma vaatamis- ja lugemiskogemuse; - kirjutab filmiarvustuse, kasutades kursuse jooksul õpitut ning hinnates filmis ja kirjandusteoses esil või varjul olnud väärtusi; - tunneb peamisi filmiliike ja iseloomustab filmikunsti arengusuundi; 	
--	---	--	--	--

	<p>Albert Kivika samanimelise romaani ainetel.</p> <p>10. „Nipernaadi”, režissöör Kaljo Kiisk. Tallinnfilm, 1983. August Gailiti „Toomas Nipernaadi” ainetel.</p> <p>11. „Põrgupõhja uus Vanapagan”, režissöörid Grigori Kromanov, Jüri Müür. Tallinnfilm, 1964. Anton Hansen Tammsaare samanimelise romaani ainetel.</p> <p>12. „Surma hinda küsi surnutelt”, režissöör Kaljo Kiisk. Tallinnfilm, 1977. Stsenarist Mati Unt.</p> <p>13. „Sügisball”, režissöör Veiko Õunpuu. Kuukulgur Film, 2007. Mati Undi samanimelise lühiromaani ainetel.</p> <p>14. „Tants aurukatla ümber”, režissöör Peeter Simm. Eesti Telefilm, 1987. Mats Traadi samanimelise romaani ainetel.</p>			
--	--	--	--	--

		<p>15. „Ukuaru”, režissöör Leida Laius. Tallinnfilm, 1973. Veera Saare samanimelise romaani ainetel.</p> <p>16. „Viimne reliikvia”, režissöör Grigori Kromanov. Tallinnfilm, 1969. Eduard Bornhöhe jutustuse „Vürst Gabriel ehk Piritä kloostri viimased päevad” ainetel..</p>			
--	--	--	--	--	--

Tartu O. Lutsu nimeline linnaraamatukogu

Programmi nimetus	Kontaktitudide maht (ak tundides)	Vajalikud ruumid, vahendid ja transport	Programmi kirjeldus	Programmi seos gümnaasiumi riikliku õppekavaga (saavutatavad pädevused ja õpitulemused)	Programm sobib/on kohandatav hariduslike erivajadustega õpilastele
Lähme kosmosesse!	2	Tegevus toimub raamatukogu siseruumides	Vaatleme ulmekirjanduse definitsiooni ning kitsamalt teadusulmekirjandust. Tunni läbivaks aluseks on teadusulmekirjanduse roll teaduse populariseerijana ning teadusest tõukuvate ideede edastajana. Kosmoselugude tsitaatide kaudu on noortel võimalik ära tunda ning sõnastada juba õpitud füüsikaalaseid teadmisi. Vaatleme	Seotud õppeained: kirjandus, füüsika Pädevused: Õpilane mõistab kirjanduse ühiskondlikku, ajaloolist ja kultuurilist tähtsust; väärtustab kirjanikke kui loojat ning kirjandust kui tunde- ja kogemusmaailma rikastajat, kujutus- ja mõttemaailma arendajat;	Jah

			<p>ka lugusid, milles kirjanik on lihtsamate füüsikaseaduste vastu eksinud ning arutleme, kas ilukirjandust lugedes peaks kuklas kaasas olema ka teiste valdkondade teadmised. Kas ilukirjandus saab petta? Aga valetada? Lisaks vaatleme ka teaduse, teadusliku mõtlemise ning teadusulme arengut ajas.</p>	<p>tunneb tähtsamaid kirjandusvoole ja -žanre, eristab kirjandusteksti poeetilisi võtteid ning peamisi kujundeid; analüüsib ja tõlgendab eri liiki kirjandusteoseid.</p> <p>Õpitulemused: õpilane leiab ilukirjanduslikust tekstist reaalteaduslikke fakte ning oskab nende tõepärasust analüüsida; õpilane oskab vaadelda kirjanduslugu teadusajaloo kontekstis;</p>	
<p>Kirjanike teekond „Kirjaniku tee kivil jätab jälje”</p>	2	<p>Tartu linnaruum (kesklinn, Tähtvere), mikrofon, kõlar</p>	<p>Kirjanduslik-ajalooline teekond viib meid jalutama kirjanike radadele Tähtvere piirkonda. Jalutuskäik algab Kirjanduse maja (Vanemuise 19) eest.</p> <p>Teel näeme kohti, kus on elanud ja tegutsenud Tartu kirjanikud. Meid saadavad varjuna Gustav, Betti, Artur jt. Loetakse tekste ja tutvustatakse Tartus tegutsenud kirjanike loomingut.</p> <p>Räägitakse ka Tartu linna ajaloost ja Tähtvere linnaosa arenguloost. Teekond on pikk umbes 3 km. Teekond on loodud andmebaasi „Tartu ilukirjanduses” põhjal ja loodud on TartuFic äpp, mis koondab punktid kaardil.</p> <p>Programm toetab eesti kirjanduselu ja kirjanike tundmist.</p>	<p>Seotud õppeained: kirjandus, ajalugu</p> <p>Pädevused</p> <p>Seos kirjanduse õppekavaga:</p> <ul style="list-style-type: none"> · õpilane mõistab kirjanduse ühiskondlikku, ajaloolist ja kultuurilist tähtsust; · väärtustab kirjanikku kui loojat ning kirjandust kui tunde- ja kogemusmaailma rikastajat, kujutlus- ja mõttemaailma arendajat; · teab eesti kirjanduse olulisemaid autoreid ning kirjandusteoseid, seostab neid ajajärgu ja kultuurikontekstiga. <p>Seos ajaloo õppekavaga:</p> <ul style="list-style-type: none"> · teadvustab linnaajaloo rolli kultuurielus; · loob seoseid kultuuriajaloo Tartuga. 	Ei

			<p>Avardab kultuuripilti ja annab ajaloolise läbilõike kirjanduselust ja Tartu kui kirjanduslinna ühe nõ haritlaste linnaosa ajaloolisest kujunemisest.</p>		
<p>Kirjanduslik ajalooetk 20. sajandi sõdade radadel</p>	2	<p>Tartu linnaruum (kesklinn, Karlova), mikrofoni, kõlar, töölehed, kirjutusvahendid</p>	<p>Tunni korraldavad koostöös Tartu Linnaraamatukogu ja Tartu linnamuuseum. Umbes kahe kilomeetri pikkuse jalutuskäigu jooksul Karlovas ja Kesklinnas tutvume esimese ja teise maailmasõja ning Eesti Vabadussõja nähtavate ja nähtamatute jälgedega Tartu linnapildis ja kirjanduses.</p> <p>Sõdadega seotud kohtadel tutvustatakse nende tausta ning kantakse ette katkeid kirjandusteostest, mis on inspireeritud just külastatavatest kohtadest ning nende seostest sõjaga. Tunni jooksul täidavad õpilased teemakohase töölehe.</p>	<p>Seotud õppeained: ajalugu, kirjandus.</p> <p>Pädevused ja õpiväljundid</p> <p><u>Seos ajaloo õppekavaga:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> · õpilane teab eesti kultuuriloojaid, seostab neid ajajärgu ja kultuurikontekstiga, analüüsib ja tõlgendab põhjendatult. · tajub paremini ajaloo sündmuste mõju mineviku loovisikute mõttemaailmale ja loomingule. · omandab teadmisi, kuidas paremini siduda oma kodukoha minevikku laiema maailma ajaloolise kontekstiga. · suureneb huvi oma kogukonna ja rahva ajaloo vastu; <p><u>Seos kirjanduse õppekavaga:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> · õpilane mõistab kirjanduse ühiskondlikku, ajaloolist ja kultuurilist tähtsust; · teab eesti kirjanduse olulisemaid autoreid ning kirjandusteoseid, seostab neid ajajärgu ja kultuurikontekstiga. 	Ei

Dronootika Erahuvikool

Programmi nimetus	Kontaktitudide maht (ak tundides)	Vajalikud ruumid, vahendid ja transport	Programmi kirjeldus	Programmi seos gümnaasiumi riikliku õppekavaga (saavutatavad pädevused ja õpitulemused)	Programm sobib/on kohandatav hariduslike erivajadustega õpilastele
Minust saab animaator!	2 ak h	Kooli aula või spordisaal. Projektor. Tahvelarvutid. Erinevad väikesed mänguasjad. Statiivid StopMotion programm.	Sissejuhatus ja tutvumine. Reeglite paika panemine. Arutelu: Mis on animatsioon ja kes on animaator? Erinevate lühianimatsioonide vaatamine. StopMotion rakenduse tutvustamine ning animatsiooni loomise põhimõtte tutvustamine. Animatsiooni stsenaariumi paika panemine (Helifailidena lühimuinasjutud/luuletused/muusika). Animatsiooni loomine. Loodud animatsioonide tutvustamine kaasõpilastele. Tagasisidering: Mis meeldis? Mis ei meeldinud? Mida õppisin?	Pädevused: Enesemääratluspädevus: suutlikkus mõista ja hinnata iseennast. Suhtluspädevus: koostöö, suhtlusoskus, info aktiivne vahetamine, kokkulepete sõlmimine. Ettevõtlikkuspädevus: Algatusvõime ja vastutustunne. Õpitulemused:	On kohandatav HEV õpilastele.

Tartu Tantsuakadeemia (Shate Tantsukool)

Programmi nimetus	Kontaktundide maht (ak tundides)	Vajalikud ruumid, vahendid ja transport	Programmi kirjeldus	Programmi seos gümnaasiumi riikliku õppekavaga (saavutatavad pädevused ja õpitulemused)	Programm sobib/on kohandatav hariduslike erivajadustega õpilastele
Mis juhtuks, kui...	2,5	Blackbox teatrisaal või stuudio (koos heli- ka valgustehnikaga) – asukoht Narva mnt 2 (Atlantise maja, Alexela Loomelava), erinevad dekoratsioonid, kostüümid ja aksessuaarid	<p>Aktiivne ja hoogne programm pakub võimalust eksperimenteerida koos kaaslastega ühe minilavastusega, õpetades märkama muutust, leidma tähendusi ja jõudma kompromissile.</p> <p>Programmi abil avastatakse erinevaid elemente, mis kõik mängivad rolli meie poolt tajutava terviku mõjutamisel.</p> <p>Noored saavad proovida erinevaid rolle (lavastaja, dekoraator, valguskunstnik, etendaja jne), arendada selle käigus koostöö oskusi, üksteise arvamuse aktsepteerimist ning saada seeläbi paremini toimivaks meeskonnaks.</p> <p>Esiteks moodustatakse meeskonnad vastavalt igäühe tugevustele (kunstiline meeskond, lavastaja, tehniline meeskond jne.). Iga ameti peale</p>	<p>Õppeaine: kirjandus, inimeseõpetus, draamaõpetus, kunstiõpetus</p> <p>Arendatavad pädevused:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kultuuripädevus, - suhtluspädevus, - sotsiaalsed pädevused, - digipädevused. <p>Õpitulemused:</p> <ul style="list-style-type: none"> - teab ja oskab märgata etenduskunste erinevaid komponente; - analüüsib etenduskunste sügavamal tasandil; - toob paralleele erinevate žanritega ja seostab nähtut oma kogemustega; - leiab kompromisse ning arvestab kaaslaste arvamuste erinevustega; - tajub meeskonna ühise eesmärgi, igäühe individuaalse panuse ja koostööoskuste tähtsust. 	jah

			<p>peab jääma 1-3 inimest. Esimene meeskonna harjutus ongi ametite sujuv jagamine.</p> <p>Lavastuse aluseks võetakse lihtne stseen (sündmus - näiteks kaks inimest kohtuvad laval, istuvad pargipingile, tekib silmside, mille peale mõlemad lahkuvad).</p> <p>Igal meeskonnal on võimalus stseeni täiendada oma elementidega – lisada valguskujundus (eri värvid, efektid), dekoratsioone, vahetada kostüüme, lasta tossu jm.</p> <p>Iga elemendi lisamise järel toimub analüüs, mida see andis loole juurde ja milliseid kaastähendused tekkisid.</p> <p>Klass otsustab demokraatlikult pärast arutelu, kas see pakutud täiendus jääb sisse või mitte.</p> <p>Lavastusprotsessi käigus õpivad noored märkama, millest koosneb üks stseen ning kuidas ühe elemendi muutmisel võib muutuda kogu tähendusväli.</p> <p>Programmi käigus katsetatud muutustega minilavastused filmitakse üles ning näidatakse suurele ekraanile. Iga osaleja saab põhjendada, milline versioon kõnetas teda kõige rohkem.</p>	
--	--	--	--	--

<p>Elu on komöödia! Või hoopis õudukas?</p>	<p>2,5</p>	<p>Blackbox teatrisaal või stuudio (koos heli- ka valgustehnikaga) – asukoht Narva mnt 2 (Atlantise maja, Alexela Loomelava)</p>	<p>Põnev ja loovust arendav programm „Elu on komöödia“ annab osalejatele võimaluse mängida ühe loo stseenidega ja uurida neid läbi erinevate žanrite. Kas lõbusad naljad on ikka nii naljakad, kui taustaks käib trilleri ärev muusika? Kas õudsed ehmatused on ikka nii hirmsad, kui kõik tuled põlevad ja keegi jagab kommi? Osalejad jagatakse kolme meeskonda. Iga meeskond saab ühe eakohase keerukuse ja sisuga stseeni, mille nad kiiresti ja lihtsate vahenditega lavastavad teistele demonstreerimiseks. Vajadusel toetab programmi juhendaja osalejaid lavastusprotsessi sujuvamaks toimimiseks. Katkendid esitatakse üksteisele juhuslikus järjekorras. Seejärel saab iga meeskond endale loosiga ühe lavastusliigi ning peab oma stseeni ümber mängima nimetatud žanri, kasutades valgus- ja heliefekte, kostüüme, muutes liikumist ja vajadusel teksti. Programm algab soojendusmängudega, et tekitada</p>	<p>Õppeaine: kirjandus, eesti keel</p> <p>Arendatavad pädevused:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kultuuripädevus, - suhtluspädevus, - sotsiaalsed pädevused, - enesemääratluspädevus, - ettevõtlikkuspädevus, - õpipädevus. <p>Õpitulemused:</p> <ul style="list-style-type: none"> - tunneb loo (jutustuse, novelli vm) ülesehituse loogikat, mõistab põhjus-tagajärg seost; - saab aru rolli mõistest, oskab etendada erinevaid rolle; - on võimeline tegema rühmatööd ja arvestama kaaslastega; - julgeb esineda publiku ees; - oskab austusega jälgida teiste etteasteid, tunneb teatri etiketti; <p>saab aru loo sisust ning suudab seda teistele edasi anda.</p>	<p>jah</p>
--	------------	--	---	---	------------

			<p>elevust ja huvi.</p> <p>Osalejad saavad muuhulgas ka päris teatris etendamise kogemuse, arendades seeläbi esinemisjulgust.</p> <p>Tund on mänguline ja lõbus, pakkudes avastamisrõõmu ühe muinasjutu/novelli/intervjuu vm ise läbi mängimisest ja uue vaatenurga leidmisest.</p>		
Kas Sa näed, mida ma tunnen?	2	<p>Blackbox teatrisaal või stuudio (koos heli- ka valgustehnikaga, balletipõrand) – asukoht Narva mnt 2 (Atlantise maja, Alexela Loomelava)</p>	<p>Etendus Kunst saab väga hästi ja mitmekülselt kasutada õppeprotsessi toetajana. Programm „Kas Sa näed, mida ma tunnen?“ on suurepärase võimaluse noortele enese paremaks tundmaõppimiseks. Programm tegeleb nii emotsioonide juhtimise ning empaatiavõime suurendamisega, kui ka publiku harimisega (<i>audience development</i>), suunates noori kultuuri tarbijateks ja loojateks.</p> <p>Tempecy Dance Company noorte tantsukunstnike poolt etendatud etüüdide abil analüüsivad osalejad erinevaid emotsioone, nende avaldumist ja äratundmise oskust.</p> <p>Programm toetab noorte vaimset</p>	<p>Õppeaine: inimeseõpetus, draamaõpetus, kirjandus</p> <p>Arendatavad pädevused:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kultuuripädevus, - suhtluspädevus, - sotsiaalsed pädevused. <p>Õpitulemused:</p> <ul style="list-style-type: none"> - mõistab emotsioonide variatiivsust ja laia spektrit; - oskab enda emotsioone märgata ja paremini juhtida; - on empaatilisem kaaslase suhtes; - aktsepteerib inimeste erinevusi; - oskab näha end kui kultuurisündmuse tõlgendaja ja tähenduse looja; - oskab nähtut seostada oma isikliku kogemusega. 	ei

			<p>tervist, arendab empaatiavõimet ning avab nii emotsioonide filtrita välja elamise kui endasse hoidmise kaugemaid mõjusid.</p> <p>Arutelu käivitamiseks kasutame aktiivseid ja loovaid refleksioonile suunavaid meetodeid.</p> <p>Programm algab „jälõhkuja“ harjutustega, loomaks usalduslikku õhkkonda ning järgneb vaheldumisi tantsijate etüüdide vaatamine (u 3-5 min videod) ja suunatud refleksioon (erinevad meetodid, kaasates nii liikumist kui üks ühele jagamist).</p> <p>Programmi lõpus kirjutab iga osaleja endale isikliku „päeviku sissekande“, soovijad saavad kogetu põhjal mõtteid vahetada ka suures ringis.</p> <p>Programm õpetab nii enda emotsioone paremini juhtima kui avardab etenduskunstide tõlgendamise ja dekodeerimise oskusi. Osalejad tajuvad, et nad ei ole vaid kultuurisündmuse tarbijad, vaid aktiivsed osalejad nähtu mõtestamisel ja konteksti paigutamisel</p>	
--	--	--	--	--

Programmi nimetus	Kontaktitudide maht (ak tundides)	Vajalikud ruumid, vahendid ja transport	Programmi kirjeldus	Programmi seos gümnaasiumi riikliku õppekavaga (saavutatavad pädevused ja õpitulemused)	Programm sobib/on kohandatav hariduslike erivajadustega õpilastele
Pildi ja sõna tants	2	<p>Soome Instituudi raamatukogu (toolid, lauad, ekraan, projektor, arvuti)</p> <p>Vahendid: paberid, pliiatsid, kunstiraamatud/ kunstifotod</p>	<p>Õppeaineteülene, visuaalset ja sõnakunsti ühendav töötuba. Töötoa tegevused on vahelduvalt individuaalsed ja koostöised, sisaldades vaatlemist, arutlemist ja kirjutamist. Arutletakse tähenduse loomise ja muutumise üle töötoas kogetu põhjal.</p>	<p>Pädevused: Kultuuri- ja väärtuspädevus, Enesemääratluspädevus, Suhtluspädevus.</p> <p>Õpitulemused: osaleja</p> <ul style="list-style-type: none"> - on täiendanud oma kunsti ja kirjanduse alaseid teadmisi (Soome kunst ja kirjandus); - on lihtsate kirjutamistegevuste abil mõtestanud teose tõlgendamise protsessi; - on kogenud viisi, kuidas kunstiteos võib olla vahendajaks enda ja teiste mõistmisel; - oskab märgata, millistel asjaoludel tekib ja muutub teosele antav tõlgendus/tähendus; - mõistab paremini enda rolli sellises tähenduseloomes. 	Ei

Mancave OÜ

Programmi nimetus	Kontaktundide maht (ak tundides)	Vajalikud ruumid, vahendid ja transport	Programmi kirjeldus	Programmi seos gümnaasiumi riikliku õppekavaga (saavutatavad pädevused ja õpitulemused)	Programm sobib/on kohandatav hariduslike erivajadustega õpilastele
Helisalvestuse ajalugu ja põhitõed	3 (3x45min)	Kastani 48. Mancave OÜ stuudio ruumid, mikrofoniid, salvestustehnika.	Loeng-praktikumi kestel saavad õpilased ülevaate helisalvestuse ajaloost, valdkonnapõhise tehnika arengust ja kaasaegsetest salvestusmeetoditest. Tutvutakse eritüübiliste mikrofoniid, nende kasutusvõimaluste ja tööpõhimõtetega. Õpilastele tutvustatakse enamlevinud kaasaegseid digitaalseid lahendusi helisalvestuseks ja töötamiseks(DAW´id, VST´d). Gruppideid saavad õpilased harjutada mikrofoniidga ümberkäimist ning loomingulise ülesande käigus luua ise salvestise.	Meedia, tehnoloogia, (muusika)ajalugu. Õpilane mõistab helisalvestuse ja -tehnika kujunemislugu ja selle rolli maailma kultuuriloos ning ühiskondlikus arengus. Samuti saab õpilane ülevaate helitehnika ja moodsate meediumite (raadio, podcast, vlog) omavahelistest seostest. Saavutatakse esmane pädevus lihtsama helisalvestuse teostamiseks.	Ei.

Kõrgem Kunstikool Pallas

Programmi nimetus	Kontaktundide maht (ak tundides)	Vajalikud ruumid, vahendid ja transport	Programmi kirjeldus	Programmi seos gümnaasiumi riikliku õppekavaga (saavutatavad pädevused ja õpitulemused)	Programm sobib/on kohandatav hariduslike erivajadustega õpilastele
Tänavakunsti kaleidoskoop	3 akadeemilist tundi	Pallase õpperuumid (Tä-101, Eha auditoorium)	<p>Õppeaine eesmärk on tutvustada tänavakunsti olemust Eestis ja välismaal. Anda teoreetilised teadmised koos praktiliste näidetega iseseisvaks ja loominguliseks tegevuseks. Loengus antakse ülevaade tänavakunsti üldisest arenemisest maailmas ja paigutumisest Eesti kontekstis. Loengus saab ülevaate tänavakunsti arengust, visualiseerimise tehnikatest, töövahenditest, eetikast, seadusandlusest, kunstnikest ja kunstivaldkonna kujunemise mõjutajatest.</p> <p>Praktilise tööna teostatakse šabloontehnikas teos, mis hõlmab šabloonide ettevalmistamist ja värvidega teostamist alusmaterjalile. Šabloon on tänavakunsti üks laialdasemalt</p>	<p>Õppeaine: kunstiõpetus, kunstiajalugu</p> <p>Pädevused: <u>Kultuuri- ja väärtuspädevus</u> – väärtustab kunsti ja loomingut ning kujundab ilumeelt. <u>Kunstipädevus</u> - olla kultuuriliselt teadlik, mõista kunstide mitmekesisust ning maailma kultuurilist eripalgelisust. <u>Sotsiaalne ja kodanikupädevus</u> – suutlikkus ennast teostada, teada ja järgida ühiskondlikke väärtusi ja kõlbluspõhimõtteid. <u>Ettevõtlikkuspädevus</u> – suutlikkus ideid luua ja ellu viia, kasutadaes omandatud teadmisi ja oskusi. <u>Õpipädevus</u> – seostada omandatud teadmisi varemõpituga, analüüsida oma teadmisi ja oskusi.</p>	Jah

		<p>levinud tehnikaid. Tehnika läbiproovimine aitab õpilasel mõista, miks tänavakunstis on üheks populaarsemaks väljendusviisiks saanud just šabloon. Õppeaine läbinu saab individuaalselt valminud teose endale.</p> <p>Õppeaine jaotus:</p> <p>1 tund – tänavakunsti ülevaade ja teooria.</p> <p>2 tund – Praktilise töö ettevalmistus, šabloonide kujundamine ja lõikamine.</p> <p>3 tund – praktilise töö teostus, šabloonide teostamine aerosoolvärvidega alusele.</p> <p>Kokkuvõte.</p>	<p>Õpitulemused:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Teab tänavakunsti arengulugu - Tunneb tänavakunsti erinevaid meediume (tehnikaid) - Mõistab eetilisi väärtusi ja tegevust reguleerivat seadusandlust. - Omab esmaseid teadmisi tehnilistest võimalustest ja töövahenditest - Tunneb aktiivsemaid tänavakunstnikke läbi aegade 	
--	--	--	---	--